

חלוץ פרק שביעי עירובין

פא.

עין משפט נר מצוה

א [מיי פ"א מהל' עירובין
הל' ש"ע א"ח ס"י שפ"ו
ספ"ד ד:]
ב ג טו ש"ע א"ח ס"י
שפ"ו ספ"ד ו:
ג ג מ"י פ"ה מהלכות
בבב"ש הלכה ג ספ"ג
ע"ש קמ"א ט"ע פ"ד ס"י
שפ"ו ספ"ד א:
ג ד ה טו ש"ע א"ח
ס"י שפ"ו ספ"ד ו:
ג ד ו ז מ"י פ"א מהל'
עירובין הלכה ח
וט"ע ש"ס ספ"ד ח:
ה ח מ"י פ"ו מהלכות
עירובין הלכה ג ספ"ג
ע"ש א"ח טו ש"ע א"ח
שפ"ו ספ"ד א:

רבינו חננאל (המשך)
היה חסר ה"ן יתר שיעורו
במאה. וכשם שתרומה
מדימה כ"ך חלת מדימה.
ואם ניטלה ממנה כזה
השיעור ונשאר בה מון
שתי סעודות מערבין לו
בה. אבל אם ניטלה ממנה
חלק אחד מפי' כדי חלת
ואם נשפטה עיפה לעצמו או
למשה בנו אין מערבין
בה שכבר נעשתה כפרוטה.
וכן אם נפרסה כבר ותפרה
בקיסם ונראית שלימה
מערבין לו בה. אבל
אם נראית פרוטה כגון
דיעה תופרה אין מערבין
לו בה. משמיה דשמואל
אמרו מערבין בפת אורז
אבל לא בפת דוחן.
ועוד אמרו משמו מערבין
בפת עדשים. ואם היא
פת עשויה ממינים הרבה
כגון חטים ושעורים ופול
ועדשים ודוחן וכוסמין
[אין מערבין לו בה].
ועגות שעורין תאכלנה
לשיעורין. תאכלנה.
לשומר כשיעור כך וכך.
רב פפא אמר עריכתה
עריכתה שעורים ולא
עריכתה חטין. כדתנן
אוכלין עראי מן העיסה
עד שתגלגל בהטנים
ותמטטם בשעורין.
גלגלה בחיטים וטימטם
בשעורין. האוכל ממנה
חיוב מיתה. כיון שהיא
נותנת המים מגבחת
חלתה. ובלבד שלא יהיה
שם ה' רבעים קמח.
ירושלמי מפני מה אמרו
מערבין בתצורות מפני
דרכי שלום. ומעשה
באותה העיסה (רביבה)
ע"ש שלום. כיון שהיא
נותנת המים מגבחת
דכתי' כל תמיבותיה
שלום. מתני' נותן אדם
מעה לחנוני או לנתוחם
כדי שיהיה [לן] עירובין
בדבר ה' אליעזר כו'.

איתבייה אביי בבב מערבין עירובי תחומין כו'. ק"ה הא
הגירסא בספרים ישנים וכן גרס ר"ח ופירש ה"ר
אברהם כולה סוגיא דה"ק תנינא חדא זימנא בכל מערבין כו' משמע
סתמא זין עירובי חליות זין עירובי תחומין אמר רבה לאפוקי
מר' יהושע דלמנר פת אין כו' והאי
בכל מערבין אכולהו עירובין קאי
ואכולהו פליג ר' יהושע ואומר פת
אין מידי אחריתא ולא להכי אלטרין
תרי זימני דאי לא לדר ותנא צבא
דהכא הוה מוקמינן הוה ללעיל
בתחומין דליירי זהו כולי פירקא
ומילתא דר' יהושע דהכא הוה מוקמינן
בתצורות דמיירי זהו לעיל ולא מפקא
האי השמא דמיתא נמי גבי מלתא
דרבי יהושע מפקא מדידה דלאפילוגי
קאמי איתבייה אביי אביי פריך על
מה שאמר שסבר רבי יהושע דלפילו
בתחומין אין מערבין אלא בפת והכי
גרסינן בכל הספרים ישנים בכל
מערבין עירובי תחומין (א) קאמר כו'
קס"ד דהאי בכל מערבין צבא מתי
פירות קאמר מלן שמעט ליה דלמנר
פת אין מידי אחריתא לא רבי יהושע
דהא אחריתא דר' אליעזר בכל מערבין
זין בתצורות זין בתחומין קאמר וקמי
לה גבי תחומין (ב) בכל דבר אלמא
תחומין בכל דבר לרבי יהושע אלא
לאפוקי מרבי יהושע כו' אלא האי בכל
מערבין זין בכל עמיני פת מערבין
זין בשלמין זין בתחומין והשמא מיירי
מתני' בכל מערבין דווקא בתצורות
דליירי זהו לעיל ופליג על ר' יהושע
דבעי שלמין בתצורות והא דלא שני
אפירכא דאביי דודאי רבי יהושע
מודה לתחומין בכל דבר ובתצורות
תנן בכל מערבין אפילו בתצורות ו'
יהושע פליג בתצורות לחודיהו אינו
משום דאי ר' אליעזר איירי בתצורות
וכ' יהושע לא פליג אלא בתצורות הוה
ליה לפירוש דלחליות לחודיהו ק"ה (א)
בדרי חתה ובדרי דימועה מערבין
צ"ו בה. ונראה לר"י דווקא
בצולה לחלה וצמדוע איירי דאי
לא צביא זימנא איכא חליות אפילו
בתחומין מועט לישנא דמתניתין
משמע דשלמים לגמרי צבי ומהו
לשון כדי קשה דהוה ליה למימר
חלמה ודמועה ואור"י דנקט כדי
לאשמועינן דלפילו נטל לשם חלה אם
פריש יומר מכדי לורך איכא חליות
ואם תאמר כיון דאשמועינן כדי חלמה
דהוה אחד מארבעים ושמונה כל שכן
כדי דימועה דהוה יותר ממאה
ואור"י דק"ד דלדמועה כיון דמוז הכי
וכדורים

גב' לאפוקי מדר' יהושע דלמנר פת אין מידי אחריתא לא קא משמע
לן מסני' בכל אפילו זין ופירות ואי מהיחא הוה אחריתא התם הוה
דבעירובי תחומין עסקינן והתם מודה רבי יהושע דליכא למיחש
משום איצה כי הכא בעירובי חליות דטעמא משום איצה דלקמנן
אכל בעירובי חליות אימא לא להכי
הדר תנייה גבי חליות. לישנא
אחריתא גרסינן לאפוקי מדר' מאיר
דלמנר צפת אין מידי אחריתא לא צפ'
הדר (לעיל דף ע"א:) קמ"ל בכל והיא
היא: **איציבה אביי** **בכל מערבין**
עירובי חליות גרסינן **ובכל משתתפין**
שיתופי מבואות ולא אמרו לערב בפת אלא
בחדר בלבד מאן שמעת ליה דאמר פת אין
מידי אחריתא לא רבי יהושע וקתני בכל
אלא אמר רבה בר בר חנה לאפוקי מדרבי
יהושע דאמר שלימה אין פרוסה לא קמשמע
לן בכל ופרוסה מאי טעמא לא אמר רבי
יוסי בן שאול אמר רבי משום איבה אמר
ליה רב אחא ברביה דרבא לרב אשי עירבו
כולן בפרוסות מהו א"ל ° שמוא יחזור דבר
לקלקולו א"ר ° ויחנן בן שאול ניטלה הימנה
כדי חלתה וכדי דימועה מערבין לו בה
והתניא כדי דימועה מערבין לו בה כדי
חלתה אין מערבין לו בה לא קשיא הא
= בחלת נתחום הא בחלת בעל הבית ° דתנן
שיעור חלה אחד מעשרים וארבעה העושה
עיסה לעצמו ועיסה למשתה בנו אחד מעשרים
וארבעה נחתום שהוא עושה למכור בשוק
וכן האשה שעשתה למכור בשוק אחד
מארבעים ושמונה אמר רב חסדא ד תפרה
לו בה לא קשיא ° הא דידע תיפרה הא דלא
ידע תיפרה א"ר זירא אמר שמואל מערבין
בפת אורז ובפת דוחן אמר מר עוקבא לדידי
מופרשא לי מיניה דמר שמואל ° בפת אורז
מערבין ובפת דוחן אין מערבין אמר רב חייה
בר אבין אמר רב ° מערבין בפת עדשים איני
והא הדיא דהואי בשני דמר שמואל ושדייה
לכלביה ולא אכלה הדיא דשאר מינים
הויא דכתיב ° ואתה קח לך חטין ושעורים
ופול ועדשים ודוחן וכוסמים וגו' רב פפא
אמר הדיא צלויה בצואת האדם תעגנה
דכתיב ° והיא בגללי צאת האדם תעגנה
לעיניהם מאי ועגות שעורים תאכלנה אמר
רב חסדא לשיעורים רב פפא אמר ° עריבתה
° בעריבת שעורים ולא ° בעריבת חטים:
מתני' נותן אדם מעה לחנוני ולנתוחם
כדי שיזכה לו עירוב דברי רבי אליעזר
והכמים אומרים ° לא זכו לו מעותיו
ומודין

א) לעיל ט: קדושין לה.
ב) גי' הלאש ויפתא א. חלה
צ"ב מ"ג, ד) בקדרי' גי' הדי
גמ' ובש"י כ"ב עריכתה
עריכתה. וז"ל הגאון יע"ן
ז"ל, ט) ונ"ע חוס' שנת
לה ד"ה י"ק.

תורה אור השלם

1. ואתה קח לך חטין ושעורים ופול ועדשים ודוחן וכוסמים ונתחום אותם בכלי ארז ושעור אותם קח לקחם מספר הקמים אשר אתה שוכב על צדך שלש מאות ותשעים יום תאכלנה: יחזקאל ד ט
2. וצגת שעורים תאכלנה ודיא בגללי צאת הקדם תעגנה לעיניהם: יחזקאל ד י ב

הגהות הב"ח

(א) חוס' ד"ה אימייה וכו' בכל הספרים שהיטט בכל מערבין עירובי תחומין כו' קס"ד כ"ל וז"ל וז"ל קאמר נחמק: (ב) בא"ר וקמי לה גבי תחומין דמערבין בכל דבר אלמא:

גליון הש"ס

גב' שבא יחזור דבר לקלקולו. גיטין 97 ה ע"ב:

רבינו חננאל

[ת"ר] בכל תחומין מערבין עירובי תחומין ובמבואות משתתפין שיתופי מבואות ולא אמרו לערב בפת אלא בעירובי תצורות בלבד. ואוקימנא להא ברייתא (לה) דה"ה יהושע היא דקתני בתחומין ובמבואות בכל. ובחצירות בפת. והני מילי בשלימה אבל בפרוסה לא. ופרוסה איבה טעמא לא משום איבה. דאמר אביי מיתניא אנה שלימה והיא פרוסה. ואמרין ואי לייתה כולה פרוסה ליתכא איבה מאי. ושנינן גזירה שמא יביא אחד פרוסה ואחד שלימה ויבואו ליה לקלול איבה כדאמרן. וסוגיין דשמעתין כדי יהושע דאמר שלימה אין פרוסה לא. א"ר יונתן בן שאול א"ר אמר ניטלה מכבי העירוב כדי חלתה כדי חלת הנתחום העושה למכור בשוק. או אשה העושה למכור בשוק. שהוא אחד מארבעים ושמונה בעיסה. וכדי דימועה שהוא אחד ממאה ועוד. דתנן בתרומות פרק [ד'] ר' אליעזר אמר תרומה עלה באחד ומאה ר' יהושע אמר במאה ועוד. ר' יוסי בן המשולם אמר [ועוד] קב למאה] סאה. ונתת [לדומע] [לדומע]. ואמרו בתלמוד ארץ ישראל והלכה כדברי של ר' יוסי בן המשולם. נמצא המדמע סאה במאה אין

צבירוב עס צבירוי אס יבואו צני המצוי לקחת ממך ככר לעירוב או זין לשיתוף יהא לי חלק צו: לא זכו לו מעוטיו. שאין מעות קונות עד שימשוך ואפי' עירב החנוני הזה לכל האחרים חזקה גם לזה אינו עירוב שהיה לא נתחום לזכות לו בזמנת חנם כשאר מוכין עירובין אלא לקנות המעה והרי אינה קנויה לו דכיון דמעות אינן קונות לא סמכא דעמיה דהאי ולא הוי דעמיה לאקנוי ונמצא מערב לו בזמנתו שלא מדעתו: ומודין

לכהן אפילו צפורתא אינה אינה: והיא הדיא דהואי בשני דמר שמואל כו'. עשו לנסות מה טעמא לפי שזוה הקב"ה ליחזקאל לעשות: **ברביב** ואתה קח ד' ב'. פ"ה וכתיב דמיה לחם אגשים לא תאכל אלמא לאו לחם הוא והגיה ר"ת דהאי לחם אגשים דהכרחה כמיז רחוק מפרשה זו כמה דפיין והכי פירושא הדיא דשאר מינין הויא דכתיב קח לך חטין ושעורים ופול ועדשים ודוחן וכוסמים וגו' רב פפא אמר הדיא צלויה בצואת האדם תעגנה דכתיב ° והיא בגללי צאת האדם תעגנה לעיניהם מאי ועגות שעורים רב פפא אמר ° עריבתה ° בעריבת שעורים ולא ° בעריבת חטים: **מתני'** נותן אדם מעה לחנוני ולנתוחם כדי שיזכה לו עירוב דברי רבי אליעזר והכמים אומרים ° לא זכו לו מעותיו ומודין